

SUPÒSIT PRÀCTIC DE CULTURA

2. Has realitzat un festival d'arts escèniques al municipi. Et planteja la teva regidora fer una avaluació d'aquesta actuació.

- a) Quins motius justifiquen la seva realització ? (màxim 1 punt)
- b) Exposa quins són els avantatges de realitzar aquesta avaluació ? (màxim 2 punts)
- c) Exposa que reportaria una avaluació econòmica i que s'entén per eficiència del projecte (Màxim 2 punts)
- d) I una avaluació Qualitativa ? (Màxim 2 punts)
- e) Exposa quins són els diferents nivells d'avaluació (Màxim 1 punt)

RÚBRICA CORRECCIÓ

a.) L'avaluació de qualsevol projecte és un procés necessari, perquè permet :
(màxim 1 punt)

- Comprovar el grau en què s'han assolit els seus objectius inicials. (0,25 punts)
- Adquirir aprenentatges, tant a partir dels errors com de les bones pràctiques, amb la finalitat de millorar la forma de dur a terme nous projectes en el futur. (0,25 punts)
- Conèixer el grau de qualitat assolit amb el projecte. (0,25 punts)

Si diuen tots tres es dona **un punt** a la resposta per l'excel·lència..

b.) Avantatges d'avaluar. (màxim 2 punts)

Amb l'aplicació d'un projecte integral d'avaluació, el responsable de l'activitat podrà:

- B.) Demostrar-ne el benefici en termes tangibles (assolint els objectius establerts).
- C.) Demanar i obtenir pressupostos per a noves activitats amb més facilitat. (No sempre gastant més, però sí més bé; es pot arribar a demostrar la rendibilitat de les accions.)
- D.) Decidir la continuïtat o no d'accions o programes d'activitats. (Acabar amb allò que no funciona o és obsolet, i potenciar accions que donen resultats.)
- E.) Analitzar quins canals, modalitats i recursos són més idonis per a cada perfil de participants, així com més ben adaptats als continguts i la metodologia.
- F.) Seleccionar més bé els seus "proveïdors" d'activitat.
- G.) Oferir feedback a tots els implicats, per a una millora contínua.
- H.) Controlar la qualitat de tot el procés de l'activitat: detecció de necessitats, elaboració del disseny i impartició de l'acció.
- I.) Identificar àrees de canvi i millora per a futurs plans d'activitat cultural.
- J.) Saber com impacta l'activitat cultural en diferents àmbits: el mateix participant, el seu departament, el funcionament global de l'organització, el servei a la ciutadania.

Si enumeren o exposen fins a 2 avantatges dels relacionats es puntua amb **0,5 punts**

Si enumeren o exposen fins a 4 avantatges dels relacionats es puntua amb **1 punt**

Si enumeren o exposen fins a 6 avantatges dels relacionats es puntua amb **1,5 punts**

Si enumeren o exposen més de 6 avantatges dels relacionats es puntua amb **2 punts**

c.) Avaluació Econòmica i Eficiència del projecte (Màxim 2 punts)

Normalment, l'avaluació econòmica del projecte se centrarà en l'execució del pressupost i en la seva eficiència. Execució del pressupost L'execució del pressupost del projecte es realitza a partir de la comparació entre els pressupostos:

• Inicial previst.

• Real executat.

Les desviacions que es puguin donar per cada concepte pressupostari han de ser convenientment analitzades i explicades.

Si parla de pressupost inicial previst **0,5 punts** , si parla de pressupost real executat es valora amb **0,5 punts**

Eficiència del projecte (1 punt)

L'eficiència del projecte és la relació entre els seus costos i els resultats que s'han assolit. És freqüent que aquesta es desglossi segons diferents tipus de costos i tipus de resultats.

d.) Avaluació Qualitativa (Màxim 2 punts)

Finalment, l'avaluació de la qualitat del projecte ha de comprovar en quina mesura s'han satisfet les necessitats i les expectatives de les diferents parts interessades, i en particular, d'aquelles a les quals s'adreça el resultat.

Per fer aquesta avaluació cal tenir en compte tant els aspectes objectius com els subjectius.

• **Quant als aspectes objectius**, l'avaluació ha de considerar el grau en què els resultats del projecte compleixen amb les especificacions que es van determinar en la fase de planificació. Es poden tenir en compte elements com ara les característiques formals o funcionals del resultat, si s'han produït demores en el termini de consecució d'aquest resultat, si hi ha hagut errors significatius, o reclamacions de parts interessades, etc. (**es valora fins a un màxim de 1 punt**)

• **Quant als aspectes subjectius**, es tractaria de conèixer la valoració que cadascuna de les parts interessades fa del projecte i dels seus resultats. En aquest cas s'acostumen a fer enquestes de satisfacció o entrevistes en funció del nombre de persones implicades. (**es valora fins a un màxim de 1 punt**)

Tampoc cal oblidar que els impulsors del projecte poden haver determinat altres objectius qualitatius a assolir, com per exemple un determinat nivell de participació

ciudadana, un abast determinat pel que fa a la població i a la seva distribució territorial (aspecte vinculat a l'equitat),

e.) Nivells d'avaluació (Màxim 1 punt)

L'avaluació dels resultats s'ha de fer a tres nivells:

- Resultats immediats del projecte (outputs): són els resultats directes obtinguts per l'execució dels processos de treball programats. El grau en que s'han assolit els resultats immediats o directes previstos és l'eficàcia del projecte.
- Resultats del projecte a mitjà termini (outcomes): es corresponen amb l'efecte que els resultats directes tenen sobre la necessitat que es pretenia cobrir. El grau en què s'han assolit els efectes previstos amb el projecte és la seva efectivitat.
- Impacte final derivat de la realització del projecte. Es vincula amb l'anàlisi de si s'han resolt o no les necessitats que van determinar que es portés a la pràctica.

0,25 per cada nivell esmentat però si enumeren els tres es dona 1 punt en total per l'excel·lència.

SIGNATURA DELS MEMBRES QUE CONFIGUREN EL TRIBUNAL QUALIFICADOR

Four handwritten signatures in blue ink, arranged horizontally. The signatures are stylized and vary in complexity, with some appearing to be initials or short names.

RESPOSTA TÈCNICA ÀREA

Mesurar	Identificar les dades que s'han de contrastar i triar els instruments que aplicarem.
Comparar	Marcar un patró de referència amb el qual valorarem els resultats de l'activitat (cal definir un <i>abans</i> i un <i>després</i>).
Demostrar	Comunicar que s'han assolit els objectius establerts
Replantejar	Prendre decisions sobre l'activitat, per millorar, canviar, o esmenar el que s'ha fet.

És important demostrar que l'activitat no és una finalitat en si mateixa, sinó que constitueix un mitjà per fer més eficients les organitzacions, per millorar el rendiment de les persones en termes de productivitat, estalvi de temps, més bon servei, més seguretat etc., en benefici de tots els usuaris o ciutadans.

Si no avaluem, no podrem demostrar el valor de l'activitat, justificar els pressupostos ni introduir canvis substancials en les polítiques d'activitats culturals i de recursos.

Preguntes clau sobre l'avaluació

- Qui avaluarà i amb quins recursos?
- A qui s'avaluarà?
- Quina tècnica o instrument es farà servir?
- Quins ítems o indicadors s'utilitzaran?
- Quins tipus d'escala s'utilitzarà?
- Quins altres factors, al marge de l'activitat, poden incidir en els indicadors utilitzats?
- Com podem controlar la influència d'aquests factors?
- Quan i on tindrà lloc l'avaluació?
- Quin és el resultat esperat?
- A qui es comunicarà els resultats de l'avaluació?

Avantatges d'avaluar

Amb l'aplicació d'un projecte integral d'avaluació, el responsable de l'activitat podrà:

- Demostrar-ne el benefici en termes tangibles (assolint els objectius establerts).
- Demanar i obtenir pressupostos per a noves activitats amb més facilitat. (No sempre gastant més, però sí més bé; es pot arribar a demostrar la rendibilitat de les accions.)
- Decidir la continuïtat o no d'accions o programes d'activitats. (Acabar amb allò que no funciona o és obsolet, i potenciar accions que donen resultats.)
- Analitzar quins canals, modalitats i recursos són més idonis per a cada perfil de participants, així com més ben adaptats als continguts i la metodologia.
- Seleccionar més bé els seus "proveïdors" d'activitat.
- Oferir feedback a tots els implicats, per a una millora contínua.

- Controlar la qualitat de tot el procés de l'activitat: detecció de necessitats, elaboració del disseny i impartició de l'acció.
- Identificar àrees de canvi i millora per a futurs plans d'activitat cultural.
- Saber com impacta l'activitat cultural en diferents àmbits: el mateix participant, el seu departament, el funcionament global de l'organització, el servei a la ciutadania.

L'avaluació és un procés de treball d'especial importància dins de la gestió de projectes, ja que és la clau per a la millora i l'aprenentatge de l'equip de treball i de l'organització.

És important fixar-se en les finalitats del procés d'avaluació i en els punts de vista i les expectatives de les diferents parts interessades en el projecte, així com en els aspectes més importants que s'acostumen a avaluar.

L'avaluació s'ha de preparar a l'inici del projecte, en la fase de planificació, tenint en compte tots els criteris i els elements que s'han de considerar (quadre 1). És necessari també ajustar el sistema d'avaluació a cada tipus de projecte i a les seves característiques específiques.

És possible dur a terme un projecte fins a l'assoliment del seu resultat final sense fer-ne cap avaluació. Però és precisament el procés d'avaluació el que permet tenir coneixement cert del grau en què l'objectiu ha estat realment assolit i treure conclusions sobre el seu desenvolupament.

Així doncs, l'avaluació és un procés que genera valor per al mateix projecte, per a l'equip que l'ha desenvolupat i per a l'organització en el marc de la qual s'ha realitzat. Cal, per tant, dedicar-li l'atenció necessària i preparar la seva execució des de la mateixa fase de planificació.

El cicle de vida d'un projecte: Control-Avaluació-Iniciació-Planificació-Execució-Tancament.

En el cas de la gestió pública, a aquests tres components (resultats, aprenentatge i qualitat) s'ha d'afegir també la necessitat de "retre comptes" davant de totes les parts interessades, com veurem a continuació.

L'avaluació permet conèixer en quina mesura els resultats finals obtinguts en dur a terme el projecte es corresponen amb els objectius fixats inicialment, i en quines condicions concretes s'han assolit aquells resultats d'acord amb les expectatives que reflecteix la planificació o amb desviacions (tant positives com negatives) sobre aquesta planificació.

Recordem que un projecte és un seguit d'activitats o tasques organitzades per assolir un resultat específic desitjat en un termini fixat.

Les característiques concretes d'un projecte depenen de la forma com s'equilibren els tres factors que es mostren al quadre 3: l'abast o allò que volem fer, el temps que disposem per fer-ho, i el cost que estem disposats a assumir.

Així doncs, per a qualsevol projecte és important saber almenys:

- En quina mesura s'han assolit els objectius (abast).
- Si s'han acomplert els terminis d'execució previstos.

- Si el projecte s'ha mantingut dins de la previsió de costos inicial o si hi ha hagut alguna desviació.

Rendició de comptes

Com ja s'ha comentat, la verificació dels resultats assolits, l'adquisició d'aprenentatges i la comprovació de la qualitat no són les úniques condicions que, des de l'àmbit públic, ens impulsen a avaluar els projectes. Des del moment en què els projectes a l'Administració es desenvolupen gràcies a la disponibilitat de recursos públics, tant de forma directa com indirecta, es fa necessari "donar compte" d'allò que s'ha fet. Igualment, des del moment en què els poders públics decideixen dur endavant una actuació i no una altra, adquireixen l'obligació d'explicar els motius d'aquesta decisió i els resultats que s'han aconseguit. Ho han de fer principalment davant de les diferents parts interessades, i especialment davant dels poders democràtics i de la ciutadania. Es vincula així al concepte de responsabilitat davant de la ciutadania. Així doncs, qualsevol gestor públic d'un projecte té la responsabilitat de respondre de forma transparent davant de tercers sobre les condicions en què aquell s'ha dut a terme, i sobre la utilització eficaç, eficient i equitativa dels recursos que hi ha aplicat. Igualment, ha de poder justificar l'esforç realitzat i l'oportunitat del projecte, ja que necessàriament s'haurà d'haver escollit aquesta opció d'actuació davant d'altres possibles.

Com avaluar la necessitat del projecte? Habitualment, l'avaluació de necessitats es materialitza en un informe tècnic que justifica la realització del projecte. Aquest informe ha de tenir en compte els aspectes següents:

- Definició de la necessitat detectada.
- Definició bàsica del projecte, amb indicació dels seus objectius principals.
- Anàlisi de l'entorn i les condicions en què s'ha de desenvolupar el projecte, tenint en compte els aspectes normatius, econòmics, demogràfics, etc.
- Valoració professional de l'adequació del projecte com a resposta a la necessitat detectada, si s'escau incorporant opinions d'altres experts.

L'avaluació de la implementació del projecte ha d'acabar amb una valoració final que estableixi pautes de millora per a la realització de projectes futurs, i en concret, propostes de millora del procés de planificació o aspectes rellevants a tenir en compte en aquesta fase inicial.

Errors i no conformitats detectats.

- Aplicació dels criteris (controls) d'execució de les activitats.
- Utilització de mecanismes i recursos (instal·lacions, màquines, equipaments, equips humans, etc.).
- Sortides (outputs) generades per les activitats.

L'avaluació dels resultats s'ha de fer a tres nivells:

- Resultats immediats del projecte (outputs): són els resultats directes obtinguts per l'execució dels processos de treball programats. El grau en que s'han assolit els resultats immediats o directes previstos és l'eficàcia del projecte.
- Resultats del projecte a mitjà termini (outcomes): es corresponen amb l'efecte que els resultats directes tenen sobre la necessitat que es pretenia cobrir. El grau en què s'han assolit els efectes previstos amb el projecte és la seva efectivitat.
- Impacte final derivat de la realització del projecte. Es vincula amb l'anàlisi de si s'han resolt o no les necessitats que van determinar que es portés a la pràctica.

L'avaluació econòmica del projecte

Normalment, l'avaluació econòmica del projecte se centrarà en l'execució del pressupost i en la seva eficiència. Execució del pressupost L'execució del pressupost del projecte es realitza a partir de la comparació entre els pressupostos:

- Inicial previst.
- Real executat.

Les desviacions que es puguin donar per cada concepte pressupostari han de ser convenientment analitzades i explicades.

Eficiència del projecte

L'eficiència del projecte és la relació entre els seus costos i els resultats que s'han assolit. És freqüent que aquesta es desglossi segons diferents tipus de costos i tipus de resultats.

L'avaluació de la qualitat del projecte

Finalment, l'avaluació de la qualitat del projecte ha de comprovar en quina mesura s'han satisfet les necessitats i les expectatives de les diferents parts interessades, i en particular, d'aquelles a les quals s'adreça el resultat.

Per fer aquesta avaluació cal tenir en compte tant els aspectes objectius com els subjectius.

- Quant als aspectes objectius, l'avaluació ha de considerar el grau en què els resultats del projecte compleixen amb les especificacions que es van determinar en la fase de planificació. Es poden tenir en compte elements com ara les característiques formals o funcionals del resultat, si s'han produït demores en el termini de consecució d'aquest resultat, si hi ha hagut errors significatius, o reclamacions de parts interessades, etc.
- Quant als aspectes subjectius, es tractaria de conèixer la valoració que cadascuna de les parts interessades fa del projecte i dels seus resultats. En aquest cas s'acostumen a fer enquestes de satisfacció o entrevistes en funció del nombre de persones implicades.

Tampoc cal oblidar que els impulsors del projecte poden haver determinat altres objectius qualitatius a assolir, com per exemple un determinat nivell de participació ciutadana, un abast determinat pel que fa a la població i a la seva distribució territorial (aspecte vinculat a l'equitat), o

El control del projecte ha de començar en el mateix moment en què s'inicia l'execució de les activitats planificades. Aquest control ha de consistir en dues actuacions bàsiques:

- Monitoritzar les activitats, és a dir, saber què passa i quins resultats s'obtenen de cada tasca programada.
- Registrar les dades obtingudes que siguin significatives, d'acord amb el mètode i els criteris de recollida d'informació que s'hagin previst.

Una bona pràctica per al control del projecte és l'elaboració d'un pla de control i seguiment, que formi part de la planificació general d'aquest.

Les dades quantitatives han de ser ordenades i tabulades, normalment emprant fulls de càlcul o gestors de bases de dades. Sovint reben un tractament estadístic, per obtenir-ne valors significatius per a l'anàlisi del projecte: distribucions, freqüències, mitjanes, màxims i mínims, etc.

- De forma similar, les dades qualitatives han de ser processades per extreure la informació significativa per a l'avaluació del projecte, mitjançant síntesis o resums que permetin l'anàlisi.

S'ha de tenir en compte que el tractament de la informació té un cost. En el moment del disseny dels processos de control i d'avaluació del projecte, la direcció ha de decidir quin és el mètode de recollida i tractament de la informació que proporcionarà els resultats més adequats (informació de qualitat) al mínim cost possible.